

32004R0806

L 143/40

EIROPAS SAVIENĪBAS OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

30.4.2004.

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 806/2004
(2004. gada 21. aprīlis)
par dzimumu līdztiesības veicināšanu attīstības jomā īstenotajā sadarbībā**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

vienlīdzības nodrošināšanas stratēģiju, šī stratēģija būtu jāpapildina ar īpašiem pasākumiem par labu visu vecumu sievietēm.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 179. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

- (6) Sievietēm ieguldījumu attīstībā traucē sniegt daudzi šķēršļi, kas ierobežo viņu darba rezultātu un mazina labumu, kuru gūst viņas pašas un sabiedrība kopumā. Sieviešu nozīme ekonomikas, sociālajā un vides jomā viņu dzīves gaitā jaunattīstības valstīs ir sasniegusi aizvien lielāku starptautisku atzīšanu attiecībā uz to, ka sieviešu pilnvērtīga un nediskriminējoša līdzdalība ir neaizstājama ilgtspējīgas un efektīvas attīstības sastāvdaļa.

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Apvienoto Nāciju Organizācijas Tūkstošgades attīstības mērķos aicināts ievērot dzimumu līdztiesību un veicināt sieviešu emancipāciju, izvirzot skaidrus mērķus izglītības jomā, kuri jāsasniedz ne vēlāk kā 2015. gadā.
- (2) Divas trešdaļas no bērniem, kuri neapmeklē skolu, ir meitenes. Skolā uzņemto meiteņu skaits procentuāli vēl aizvien ir mazāks nekā uzņemto zēnu skaits, un mācības pārtraukušo meiteņu skaits ir lielāks.
- (3) Līguma 3. panta 2. punktā paredzēts, ka visās 3. pantā minētajās darbībās, ietverot sadarbības politiku attīstības jomā, Kopienai būtu jātiecas izskaust vīriešu un sieviešu nevienlīdzību un veicināt viņu līdztiesību.
- (4) Nesamērīgs pasaules nabadzīgo iedzīvotāju vairākums ir sievietes. Tādēļ dzimumu līdztiesības veicināšana ir svarīga, lai sasniegtu vispārējo mērķi, kas ir nabadzības samazināšana līdz 2015. gadam.
- (5) Dzimumu līdztiesība visu vecumu sievietēm un vīriešiem ir atzīta par svarīgu, lai varētu efektīvi cīnīties pret nabadzību. Lai īstenotu dzimumu līdztiesību, izmantojot dzimumu
- (7) Kopiena un tās dalībvalstis 1995. gadā Pekinā parakstīja Ceturtās pasaules sieviešu konferences deklarāciju un rīcības platformu, kurā uzsvēra vajadzību rīkoties pret pasaulē sastopamajiem šķēršļiem dzimumu līdztiesībai un ar kuru dzimumu vienlīdzības nodrošināšanu noteica par dzimumu līdztiesības veicināšanas stratēģiju.
- (8) Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par sieviešu visu veidu diskriminācijas izskaušanu sieviešu diskrimināciju uzskata par šķērslī attīstībai, un Konvencijas dalībvalstis vienojas novērst šo diskrimināciju, izmantojot visus attiecīgos līdzekļus.
- (9) Padomes Regulā (EK) Nr. 2836/98 (1998. gada 22. decembris) par dzimumu līdztiesības jautājumu iekļaušanu sadarbībā attīstības jomā ⁽²⁾ noteiktais mērķis ir atbalstīt dzimumu vienlīdzības nodrošināšanas analīzi visā attīstības jomā īstenotajā sadarbībā un atbalstīt un veicināt tādas rīcības iekļaušanu, kas vērsta pret ievērojamu dzimumu nelīdztiesību. Regula nodrošina dzimumu līdztiesības veicināšanu valstu plānos, ko izstrādā, lai īstenotu galvenos Pekinas Rīcības platformas elementus. Minētās regulas piemērošanas termiņš beidzās 2003. gada 31. decembrī.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2003. gada 18. decembra atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts), Padomes 2004. gada 19. februāra kopējā nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Eiropas Parlamenta 2004. gada 30. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

⁽²⁾ OV L 354, 30.12.1998., 5. lpp. Regula grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

(10) Padomes un Komisijas 2000. gada 10. novembrī pieņemtajā deklarācijā par Eiropas Kopienas politiku attīstības jomā minēts, ka dzimumu līdztiesība ir transversāla tēma.

(11) Komisijas 2001. gada 21. jūnija paziņojumā Padomei un Eiropas Parlamentam par rīcības programmu dzimumu līdztiesības nodrošināšanai Kopienas sadarbībā, ko īsteno attīstības jomā, noteikta šīs nodrošināšanas sistēma. Padome 2001. gada 8. novembra secinājumos apstiprināja minēto rīcības programmu.

(12) Eiropas Parlaments 2002. gada 25. aprīļa rezolūcijā ⁽¹⁾ par minēto rīcības programmu uzsvēra savas saistības attiecībā uz dzimumu vienlīdzības nodrošināšanu kā pieeju dzimumu līdztiesības mērķa veicināšanai un sieviešu stāvokļa uzlabošanai jaunattīstības valstīs.

(13) Ar šo regulu visam programmas darbības laikam paredz finanšu asinējumu, kas ir galvenais atskaites punkts budžeta lēmējinstīcijas īstenotās ikgadējās budžeta procedūras laikā atbilstīgi 33. punktam Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 1999. gada 6. maija Iestāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu un budžeta procedūras uzlabošanu ⁽²⁾. Kopumā finansējumam, kas ir saistīts ar EK attīstības politiku, būtu jāveicina arī dzimumu līdztiesība kā transversāla tēma.

(14) Pasākumi, kas vajadzīgi šīs regulas īstenošanai, jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto izpildes pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽³⁾.

(15) Tā kā ierosinātās darbības mērķi, proti, veicināt dzimumu līdztiesību attīstības jomā īstenotajā sadarbībā, nevar pietiekami labi īstenot dalībvalstu līmenī un tādēļ minētās darbības apjoma un seku dēļ to var labāk īstenot Kopienas līmenī, Kopiena var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kas noteikts Līguma 5. pantā. Atbilstīgi minētajā pantā noteiktajam proporcionalitātes principam šī regula paredz tikai tos pasākumus, kas vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

DARBĪBAS JOMA

1. pants

1. Šīs regulas mērķis ir īstenot pasākumus, kas vajadzīgi, lai veicinātu dzimumu līdztiesību attīstības jomā īstenotajā Kopienas sadarbības politikā, stratēģijās un intervences pasākumos.

Tādēļ Kopiena sniedz finansiālu palīdzību un attiecīgas zināšanas, lai veicinātu dzimumu līdztiesību politikā un intervences pasākumos, ko Kopiena attīstības jomā īsteno jaunattīstības valstīs.

2. Kopienas atbalsts ir vērsts uz jaunattīstības valstu politikas un kompetences, kā arī tās palīdzības papildināšanu un stiprināšanu, ko sniedz, izmantojot citus attīstības jomā īstenotās sadarbības instrumentus.

2. pants

Šajā regulā:

a) "dzimumu vienlīdzības nodrošināšana" attiecas uz politikas procesu plānošanu, (re)organizēšanu un izvērtēšanu, lai visi dalībnieki, kas parasti ir iesaistīti visā attīstības jomā īstenotajā politikā, stratēģijās un intervences pasākumos visos to līmeņos un posmos, dzimumu līdztiesības aspektu ietvertu minētajos procesos;

b) lai praksē nodrošinātu vīriešu un sieviešu līdztiesību, var saglabāt vai ieviest īpašus pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu vai kompensētu ar dzimumu saistītu neizdevīgu stāvokli; šādiem pasākumiem, pirmkārt, jābūt vērstiem uz sieviešu stāvokļa uzlabošanu jomā, uz ko attiecas šī regula.

3. pants

Mērķi, kas jāsasniedz, īstenojot šo regulu, saskaņā ar mērķi veicināt dzimumu līdztiesību un sieviešu emancipāciju, kā paredzēts Apvienoto Nāciju Organizācijas Tūkstošgades attīstības mērķos, Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par sieviešu visu veidu diskriminācijas izskaušanu, Pekinas Deklarācijā un Rīcības platformā, kas pieņemta Ceturtajā pasaules sieviešu konferencē, Ģenerālās Asamblejas ārkārtas sesijas "Sievietes 2000: dzimumu

⁽¹⁾ OV C 131 E, 5.6.2003., 153. lpp.

⁽²⁾ OV C 172, 18.6.1999., 1. lpp. Nolīgums grozīts ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu 2003/429/EK (OV L 147, 14.6.2003., 25. lpp.).

⁽³⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

līdztiesība, attīstība un miers XXI gadsimtā” nobeiguma dokumentā, ir šādi:

- a) veicināt dzimumu vienlīdzību visās sadarbības jomās, kas attiecas uz attīstību, un veikt īpašus pasākumus par labu visu vecumu sievietēm, lai veicinātu dzimumu līdztiesību kā nozīmīgu līdzekli nabadzības mazināšanai;
- b) atbalstīt tās vietējās valsts un privātās struktūras jaunattīstības valstīs, kuras var uzņemties atbildību un iniciatīvu dzimumu līdztiesības veicināšanā.

4. pants

1. Darbības dzimumu līdztiesības veicināšanas jomā, par kurām ir tiesības pretendēt uz finansējumu, ir jo īpaši šādas:

- a) tādu īpašu pasākumu atbalstīšana, kas ir saistīti ar resursu un pakalpojumu pieejamību sievietēm un šo resursu un pakalpojumu uzraudzību, jo īpaši izglītības un apmācības, veselības aprūpes, ekonomikas un sociālās darbības, nodarbinātības un infrastruktūras jomā, un ar līdzdalību politisko lēmumu pieņemšanas procesos;
- b) pēc dzimuma un vecuma iedalītu statistikas datu vākšanas, izplatīšanas, analīzes un pilnveidošanas veicināšana, kā arī metodoloģiju, pamatnostādņu, iepriekšēju un retrospektīvu dzimuma ietekmes novērtējumu, tematisku pētījumu, kvalitatīvu un kvantitatīvu rādītāju un citu darbības instrumentu attīstīšana un izplatīšana;
- c) izpratnes veidošanas un interešu aizstāvības darba atbalstīšana un ieinteresēto personu tīklu veidošana dzimumu līdztiesības jomā;
- d) tādu darbību atbalstīšana, kas ir vērstas uz galveno ieinteresēto personu institucionālās un darbības spējas stiprināšanu attīstības procesā esošajās partnervalstīs, piemēram, dzimumu līdztiesības jomas speciālistu nodrošināšana, apmācība un tehniskā palīdzība.

2. Līdzekļi, kas jāfinansē 1. punktā minēto darbību gaitā, var būt šādi:

- a) metodoloģiski un organizatoriski pētījumi par dzimumu vienlīdzības nodrošināšanu visās vecuma grupās;
- b) tehniskā palīdzība, tostarp dzimuma ietekmes novērtējums, izglītība, apmācība, informācijas sabiedrība vai citi pakalpojumi;

- c) piegādes, revīzijas, novērtēšanas un uzraudzības uzdevumi.

3. Kopienas finansējumu var piešķirt:

- a) ieguldījumu projektiem, izņemot nekustamā īpašuma iegādi, un
- b) saņēmējas organizācijas saimniecisko izdevumu segšanai, ieskaitot regulārās administratīvās un uzturēšanas izmaksas, kuru apjoms nepārsniedz administratīvajiem izdevumiem paredzēto summu.

Ekspluatācijas izdevumu subsīdijas piešķir, pakāpeniski samazinot to apjomu.

5. pants

Veicot 4. panta 1. punktā minēto darbību atlasī un tās īstenojot, īpašu uzmanību pievērš šādiem kritērijiem:

- a) intervences pasākumu un programmu spēja būt par katalizatoru un viedokļa izplatītāju, lai plašā mērogā atbalstītu dzimumu vienlīdzības nodrošināšanas stratēģiju Kopienas intervences pasākumos;
- b) stratēģisko partnerību stiprināšana un starptautiskas sadarbības uzsākšana, kas jo īpaši stiprina reģionālo sadarbību dzimumu līdztiesības jomā;
- c) intervences pasākumu koncepcija un plānošana, nodrošinot izmaksu efektivitāti un ilgtspējīgu ietekmi;
- d) mērķu un rādītāju skaidra definēšana un uzraudzība;
- e) centieni veicināt sinerģiju ar politiku un programmām, kas vērstas uz reproduktīvo un seksuālo veselību un tiesībām, un nabadzības izraisītajām slimībām, jo īpaši ar HIV/AIDS programmām, pasākumiem vardarbības apkarošanai, jautājumiem attiecībā uz bērniem–meitenēm, ar visu vecumu sievietes izglītību un apmācību, veciem cilvēkiem, vidi, cilvēktiesībām, konfliktu novēršanu, demokratizāciju un sievietes piedalīšanos politisko, ekonomisko un sociālo lēmumu pieņemšanas procesā;
- f) dzimumu vienlīdzības nodrošināšana sešās prioritārajās EK attīstības politikas jomās;

g) vajadzība pievērst īpašu uzmanību meiteņu izglītošanai un faktam, ka situāciju attiecībā uz meiteņu nevienlīdzīgām iespējām var sākt uzlabot, pieņemot darbā un apmācot vietējās skolotājas.

e) starptautiskas organizācijas, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācija un tās aģentūras, fondi un programmas, kā arī attīstības bankas, finanšu iestādes, globālas iniciatīvas, starptautiskas valsts un privātā sektora partnerības;

f) izpētes un attīstības pētījumu institūti un universitātes.

II NODAĻA

ATBALSTA ĪSTENOŠANA

6. pants

1. Finansiālo atbalstu atbilstīgi šai regulai piešķir dotāciju vai līgumu veidā.

2. Visas darbības izmaksas finansēt ar dotāciju var tikai tad, ja pierāda, ka tas ir īpaši svarīgi darbības izpildei, izņemot darbības, ko veic, īstenojot ar trešām valstīm noslēgtus finansēšanas nolīgumus, vai darbības, ko pārvalda starptautiskas organizācijas. Citos gadījumos piesaista finansiālu ieguldījumu no 7. pantā definētajiem saņēmējiem. Precizējot pieprasītā ieguldījuma apjomu, ņem vērā attiecīgo partneru spējas un attiecīgās darbības veidu.

3. Līgumos ar saņēmējiem var paredzēt saimniecisko izdevumu segšanu saskaņā ar 4. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

4. Finansiālās palīdzības sniegšana atbilstīgi šai regulai var būt saistīta ar citiem līdzfinansējuma devējiem, jo īpaši ar dalībvalstīm, Apvienoto Nāciju Organizāciju un starptautiskām vai reģionālām attīstības bankām vai finanšu iestādēm.

7. pants

1. Partneri, kam ir tiesības pretendēt uz finansiālo palīdzību saskaņā ar šo regulu, ir šādi:

- a) administratīvas iestādes un aģentūras valsts, reģionālā vai vietējā līmenī;
- b) vietējas kopienas, NVO, jo īpaši tās, kas darbojas dzimumu līdztiesības jomā, sieviešu organizācijas, Kopienas organizācijas, arodbiedrības un citas bezpeļņas fiziskās un juridiskās personas;
- c) privātais sektors vietējā līmenī;
- d) reģionālas organizācijas;

2. Neierobežojot 1. punkta e) apakšpunktu, Kopienas finansiālā palīdzība dotāciju veidā ir pieejama partneriem, kuru galvenais birojs atrodas dalībvalstī vai trešā valstī, kas ir Kopienas palīdzības saņēmējvalsts vai iespējamā saņēmējvalsts atbilstīgi šai regulai, ja minētais birojs ir faktiskais saimniecisko darbību pārvaldības centrs. Izņēmuma gadījumos šis birojs var atrasties citā trešā valstī. Prioritāti piešķir vietējām struktūrām, kam var būt nozīme vietējās kompetences attīstīšanā attiecībā uz dzimumu līdztiesību.

8. pants

1. Ja darbības veic saskaņā ar finansēšanas nolīgumu starp Kopienām un saņēmējvalsti, attiecīgajā nolīgumā paredz, ka Kopienai nav jāmaksā nodokļi, nodevas vai citi maksājumi.

2. Visos finansēšanas nolīgumos, subsīdiju nolīgumos vai nolīgumos, kas noslēgti saskaņā ar šo regulu, paredz, ka Komisija un Revīzijas palāta veic pārbaudes uz vietas atbilstīgi parastajām procedūrām, ko Komisija noteikusi saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem, jo īpaši tiem, kas paredzēti Finanšu regulā, kura piemērojama Eiropas Kopienām kopbudžetam ⁽¹⁾.

3. Veic vajadzīgos pasākumus, lai uzsvērtu, ka atbalsts, kas sniegts atbilstīgi šai regulai, ir Kopienas pasākums.

9. pants

1. Uzaicinājumus uz izsoli un iepirkuma līgumu piešķiršanas konkursos ar vienlīdzīgiem noteikumiem var piedalīties visas fiziskās un juridiskās personas dalībvalstīs, asimilētās valstīs un visās jaunattīstības valstīs. Citas trešās valstis var piedalīties, ja ir ievērots savstarpīguma nosacījums. Pietiekami pamatotos izņēmuma gadījumos līdzdalību var attiecināt arī uz citām trešām valstīm.

2. Piegāžu izcelsme ir dalībvalstīs, saņēmējvalstī vai citās jaunattīstības valstīs. Šā panta 1. punktā minētajos gadījumos piegāžu izcelsme var būt citās trešās valstīs.

⁽¹⁾ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 (OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp.).

10. pants

1. Lai garantētu Līgumā minēto konsekvences un komplementaritātes mērķu sasniegšanu un nodrošinātu visu šo darbību maksimālu efektivitāti, Komisija var veikt visus vajadzīgos koordinācijas pasākumus, jo īpaši šādus pasākumus:

- a) informācijas sistemātiskās apmaiņas un analīzes sistēmas izveide attiecībā uz finansētajām darbībām un tām darbībām, ko Kopiena un dalībvalstis ierosina finansēt;
- b) darbību īstenošanas koordinācija uz vietas, Komisijas un dalībvalstu pārstāvjiem regulāri rīkojot sanāksmes un apmainoties ar informāciju saņēmējvalstī, vietējās iestādēs vai citās decentralizētās organizācijās.

2. Komisijai dzimumu līdztiesības jautājums jāizvirza kā pastāvīgs darba kārtības jautājums Komisijas, dalībvalstu un partnervalstu pārstāvju sanāksmēs, lai vairotu izpratni par dzimumu līdztiesības jautājumiem jaunās ar attīstību saistītās sadarbības jomās.

3. Komisija ņem vērā dalībvalstu, citu līdzfinansējuma devēju un partnervalstu pieredzi dzimumu vienlīdzības nodrošināšanas un sieviešu emancipācijas jomā.

4. Komisija kopā ar dalībvalstīm var uzņemties iniciatīvu, kas vajadzīga, lai nodrošinātu pienācīgu koordināciju ar pārējiem attiecīgajiem līdzfinansējuma devējiem, jo īpaši tiem, kas veido Apvienoto Nāciju Organizācijas sistēmu.

III NODAĻA

**FINANŠU NOTEIKUMI UN ATTIECĪGĀS LĒMUMU
PIEŅĒMŠANAS PROCEDŪRAS***11. pants*

1. Ar šo finanšu asinājums šīs regulas īstenošanai laikposmā no 2004. līdz 2006. gadam ir noteikts EUR 9 miljoni.

2. Gada apropriācijas piešķir budžeta lēmējinstītūcija saskaņā ar finanšu plāniem.

12. pants

1. Komisija ir atbildīga par stratēģisko programmu pamatnostādņu izstrādi un Kopienas sadarbības definēšanu atbilstošu mērķu, prioritāšu, īpašām rīcības jomām noteiktu termiņu,

pieņemumu un paredzamo rezultātu ziņā. Programmas izstrāde notiek vairākus gadus un ir indikatīva.

2. Reizi gadā saistībā ar 14. panta 1. punktā minēto komiteju apvienoto sanākumi, pamatojoties uz Komisijas pārstāvja sniegtu pārskatu, notiek viedokļu apmaiņa par vispārējām veicamo darbību pamatnostādņēm.

13. pants

1. Komisija ir atbildīga par to darbību novērtēšanu, uz kurām attiecas šī regula, kā arī par to izlemšanu un pārvaldi saskaņā ar spēkā esošajām budžeta un citām procedūrām, jo īpaši tām, kas noteiktas Finanšu regulā.

2. Darba programmu pieņem saskaņā ar 14. panta 2. punktā minēto procedūru.

14. pants

1. Komisijai palīdz attīstības komiteja, kas ir kompetenta attiecīgajos ģeogrāfiskajos jautājumos.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 4. un 7. pantu, ņemot vērā minētā lēmuma 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 4. panta 3. punktā noteiktais termiņš ir 45 dienas.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu.

IV NODAĻA

ZIŅOJUMI*15. pants*

1. Pēc katra budžeta gada Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei gada ziņojumu par EK attīstības politiku, informāciju par attiecīgajā gadā finansētajām darbībām un secinājumus par šīs regulas īstenošanu iepriekšējā budžeta gadā.

Kopsavilkumā jo īpaši sniedz informāciju par darbību priekšrocībām, trūkumiem un rezultātiem, par līgumslēdzējiem, kā arī par neatkarīgu novērtējumu rezultātiem attiecībā uz īpašām darbībām.

2. Gadu pirms šīs regulas piemērošanas termiņa beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei neatkarīgu novērtējuma ziņojumu par šīs regulas īstenošanu, lai noteiktu, vai ir sasniegti šajā regulā paredzētie mērķi, un sniegtu pamatnostādnes turpmāko darbību efektivitātes uzlabošanai. Pamatojoties uz minēto novērtējuma ziņojumu, Komisija var iesniegt priekšlikumus par šīs regulas turpmāko piemērošanu un, ja vajadzīgs, priekšlikumus par tās grozījumiem.

16. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro līdz 2006. gada 31. decembrim.

Strasbūrā, 2004. gada 21. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

P. COX

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

D. ROCHE